

Élet

AMIRŐL SZÓ VAN...

Az alázat

Valamennyien gyarlók vagyunk és sokszor tévedünk. Jóllehet tudjuk ezt, mégis vannak helyzetek, amikor nehéz bevallani, hogy helytelenül cselekedtünk. Az önérzetünk dacol, érveink vannak, és talán még részben igazunk is van. Nos, ilyenkor kerülünk igazából mérlegre.

Képesek vagyunk-e ilyenkor alázatot gyakorolni? Nem két-színűsködve, nem számításból, hanem mindenféle rafinériát félretéve, megtörve lelkünk gőgjét, elfogadni a „megsemmisülést”. A legőszintebben kimondani: önző és igazságtalan voltam. Értelmetlenül heveskedtem, csak a magam igazát erőltettem, bántóan nyilatkoztam. Ha igen, ha képesek vagyunk erre, akkor valóságos csodákat fogunk megélni. A feszült, reménytelennek tűnő emberi helyzetek is könnyen megoldódnak, mindenki javára, és érezni fogjuk: győztesként kerülünk ki a küzdelemből. (Hányszor de hányszor vagyunk úgy, hogy csakis a magunk gőgjének köszönhetően nem akarnak megoldódni a gondjaink, sőt egyre súlyosbodnak.) Az alázatos ember előtt kitisztul a kép, és megnyílnak a korábban járhatatlan utak is.

Az alázat persze nem azonos az alázatoskodással. Az alázatoskodó ember nem őszinte, csak alakoskodik. Így próbál valami előnyt kicsikarni magának. Az igazi alázat viszont lelki nagyságról tanuskodik.

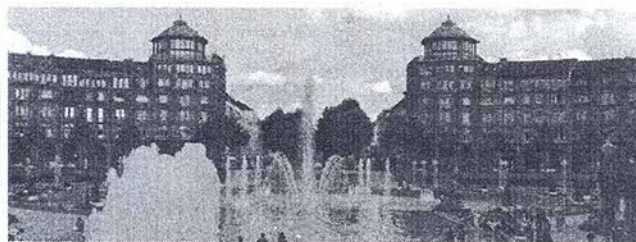
Tisztelet az elhurcolások áldozatainak

A magyar parlament a közelmúltban a magyarországi németek elhurcolásának emléknapjává nyilvánította január 19-ét. 1946-ban ugyanis ezen a napon indult el az első vonat Budaörsről. Ezzel a győztes hatalmak döntésének megfelelően kezdetét vette a magyarországi svábok kitelepítése. Országgyűlésünk most tisztelettel adózik mindazok előtt, akik a megaláztatások, elhurcolások áldozatai voltak.

A magyarországi németek egy csekély része már 1944. végén elhagyta Magyarországot. A háború utáni kitelepítések ügylete 1945 áprilisától 1946 tavaszáig tartott. Tátról azért nem volt tömeges deportálás, mert Dorogon megállt a kitelepítés. Azok a tátiak, akiket kitelepítésre ítélték, már a to-

kodi vasútállomáson gyülekeztek, de nem vitték el őket. Ennek ellenére tudomásunk van olyan táti személyről, akit Tabányára szállítottak, és onnan vittek ki Németországba.

17 táti családról tudunk, akik a második világháború végén Németországban, Mannheim környékén telepedtek meg.

Mi is a család?

Az Alkotmánybíróság tavaly decemberben közzétett határozatában kimondta, hogy a parlament által 2011. december 23-án meghozott családvédelmi törvény túl szűken határozza meg a család fogalmát, ezért ellentétes az alaptörvénnyel, s mint ilyen, megsemmisítette. Engedtesse meg, hogy ezzel kapcsolatban tegyünk néhány észrevételt.

Az alaptörvény a következőképpen fogalmaz: „**Magyarország védi a házasság intézményét, mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját.**” Az Alkotmánybíróság szerint ebből az következik, hogy a házasság mellett oltalomra szorul a többi együttélési forma is. Döntéshozatalakor figyelembe veszi azt is, hogy Magyarországon ma a gyermekek 40 %-a házasságon kívüli párkapcsolatban születik. Tiszteletben tartjuk az Alkotmánybíróság döntését, de megjegyezzük: a társadalom és az egyén számára is a leghasznosabb az, ha egy férfi és egy nő közötti tartós párkapcsolat házasságkötéssel nyer megerősítést,

Az emberi társadalom alapja a férfi és nő házasságára épülő család

mert igazából csak a házasság képes megadni a szülőknek az új generációk felneveléséhez szükséges komolyságot. Ezért a házasságot valódi védelem illeti meg.

Világos, hogy az alaptörvény idézett mondatának második fele, mely a családot védelmezi, szoros összefüggésben áll a mondat első felével, a házasságra vonatkozó állítással, s ha nem is explicite, de implicite mindenképpen kimondja, hogy a házasságra épülő család védendő.

Egy ország jogrendjében az alaptörvény értékrendet tükröz. Ha azonos rangra emeljük a férfi és nő közötti házasságot más, lazább társkapcsolatokkal, akkor ezzel azt mondjuk ki, hogy számunkra azonos értéket képvisel a kettő. Holott a valóságban ez nincs így. Létezik ugyanis VALÓSÁG!! Olyan Valóság, melyet az ember nem másíthat meg a maga szubjektív elképzeléseivel.

A házasság és a család intézményének mindenféle fellazítása azzal a veszéllyel is jár, hogy idővel polgárjogot nyerne olyan társadalomellenes jelenségek, mint az egyneműek „házassága”, az egyneműek által történő örökbefogadás stb.

Ha kíváncsi a családokat érintő, családokkal kapcsolatos hírekre, keresse a csaladháló.hu internetes oldalt!

A Friss pékség

A nyergesújfalui Friss pékség nem csak nevében friss. Nem olyan régen nyílt meg, elegáns üzlethelységével, az udvarias kiszolgálással kellemes perceket nyújt a betérő vendégeknek. A polcokon sorakozó péksütemények mindig frissen várják a vevőt.

Az üzletvezetőt *Qevani Male*-nak hívják. Koszovóról jött, családjával együtt. Vele beszélgettünk.

Kedves Male! Bő egy éve nyílt meg a Friss pékség, melynek te vagy az üzletvezetője, és ha jól tudom, tulajdonosa. Tavaly ősz óta pedig a családod is itt él. Mondj légy szíves pár szót magatokról, honnan érkeztek, milyen tervekkel, és miért éppen Nyergesújfalura jöttetek?

• Koszovóiak vagyunk, albán nemzetiségűek. Jőmagam Magyarországra 2011. májusában érkeztem. Az egyik fiútestvéremnek Győrben van péksége, oda mentem segíteni. Mivel elég jól ment a bolt, elhatároztuk, hogy új üzletet nyitunk. Egy tatai ismerősünk javasolta Nyergesújfalut. Eljöttünk, megnéztük a környéket, megittsített, és megvettük az akkor éppen eladó cukrászüzletet. Átalakítottuk, és 2012. januárjá-

ban elindítottuk a péküzemet. Miután a kezdeti lépéseken túl voltunk, tavaly októberben a feleségem, Fahrije és a gyermekeim is eljöttek Koszovóról, hogy együtt legyen a család. A tervünk az, hogy jól és sikeresen működtessük az üzletet.

Milyenek az első benyomásaitok Magyarországról és azon belül Nyergesújfaluról?

• Kedvezőek. És ezt nem csak az interjú kedvéért vagy az olvasók kedvéért keresve mondom. Nagyon sok jószándékú, segítőkész emberrel találkozunk itt Magyarországon.

Azt szoktam mondani, hogy Magyarországon az emberek is olyanok, mint maga a magyar táj, a természet: barátságosak és van bennük valami kellemes lágyág.

• Valóban, ez jó meghatározás.

A koszovói albán pékmesterek, cukrászok igen megbecsültek szerte a volt Jugoszlávia területén. De az is tudott, hogy a Balkán izvilága más, mint a Kárpát-medencéé. Ott inkább a török, itt inkább a német hatás érvényesül. Nem okoz-e nehézséget a helyi viszonyokhoz való alkalmazkodás?

• Egyáltalán nem. De az is igaz, hogy bőven volt lehetőségem gyakorolni az alkalmazkodást, hiszen az elmúlt évek balkáni háborúi alatt nagyon sok helyen dolgoztam: Koszovón, Horvátországban, Boszniában, Németországban, Ausztriában. A háború üzött egyik helyről a másikra. Fontosnak tartom, hogy a süteményeink kedveltek és kelendők legyenek. A különböző országokban, tájakon más és más az emberek ízlése, ez természetes, tudomásul kell venni, és alkalmazkodni kell az igényekhez.

Látható, hogy a pékségek kínálata állandóan bővül. Talán így próbálnak egymásnak konkurrálni a sütődék. Nektek mi az üzletfilozófiátok?

• Mint mondtam, megpróbálunk maximálisan megfelelni a vásárlói igényeknek. Mi is állandóan újítunk, keressük, mi az, amit szívesebben vásárolnak a vevők. Igyekezünk minél több termékkel előállni, mert tisztában vagyunk az- zal, hogy az emberek ilyen is olyat is esznek, és azt szeretik, ha sokféle sütemény közül választhatnak.

A ti vállalkozásotok egy igazi családi vállalkozás. Számomra nagyon szimpatikus, ahogy az egész család egy emberként dolgozik a vállalkozás sikeréért. Tudom, hogy sokat dolgoztok. Ez nyilván nem is lehet másképp, hiszen az üzlet minden nap nyitva tart, reggel öttől este kilencig, és mindig van friss árú, ezt mint állandó vásárlótok tanúsíthatom. Mit jelent egy pékmester számára a kenyérsütés? Jó érzés lehet tudni, hogy kenyeret adtok az emberek asztalára...

• Mindenkinek van valamilyen szakmája, mindenki valamihez ért, valaminek a mestere. Mi a feleségemmel, de a másik két fiútestvérem is a pékmesterséget választottuk. Valójában nem is nagyon volt más lehetőségünk, mert a prizreni község, ahonnan származunk, hagyományosan a pékmesterek vidéke. Arrafele majdnem mindenki péknek tanul. Ezért én már szinte pályásbaba korom óta szívom magamba a kenyérsütés tudományát. Szeretem a szakmát, szeretek kenyeret sütni.

Mitől lesz igazán jó a kenyér?

• Sok összetevője van a dolognak. Az első, hogy jó legyen

a liszt. Aztán tudni kell tésztát gyúrni, és nem mindegy, hogy meddig hagyom kelni a tésztát. Ha túl nagyra keleszttem, össze fog roskadni vagy megég. A kemence hőfokát is tudni kell beállítani. Ha túl magas hőmérsékleten sütök, a kenyér külseje nagyon megsül, a belseje nyers marad. A zsömlét magasabb hőfokon és rövidebb ideig, a kenyeret alacsonyabb hőmérsékleten és tovább kell sütni. És még folytathatnám a fortélyok ismertetését, de ne fásszunk most ezzel az olvasókat.

Még csak annyit kérdeznék ezzel kapcsolatban, hogy szerinted is az a legnagyobb hibája a mai kenyereknek, hogy kevés ideig sülnek? Egy pék ismerősöm ugyanis ezt mondta nekem egyszer.

• Amikor még a régi fatüzelésű kemencékben sütöttek, akkor valóban több órán át is bent hagyták a kemencében a kenyeret, mert így tudott szépen átsülni. Koszovón egyes helyeken még mindig így sütik a lepényt. A mai világban azonban már aligha engedheti meg magának egy pékség, hogy a régi módszerrel dolgozzon. Az elektromos kemencék lehetőséget adnak arra, hogy nagyobb mennyiségben és gyorsabban állítsuk elő a péksüteményeinket. Persze, mint már említettem, korlátlanul most sem lehet lerövidíteni a sütés idejét, mert ha túlságosan takarékoskodunk az idővel, az óhatatlanul a kenyérminőség rovására megy.

A feleség is besegít a munkába

Három gyermeketek van: Driton, Faton és Shpejtim. Ők tavaly ősz óta a helyi általános- illetve középiskolába járnak. Hogyan boldogulnak a gyerekek a tanulással, a beilleszkedéssel?

• Nehezebben megy nekik a nyelvtanulás, mint gondoltuk. Nehéz a magyar nyelv, ezt én is látom, de majdcsak elsajátítják, hisz még fiatalok. Az iskolában a tanárok nagyon készségesek, Shpejtim tanítónénije hetente kétszer különórát ad magyarból Fatonnak és Shpejtimnek. Ha már jobban beszélik a magyart, valószínűleg a közösségbe is jobban be fognak tudni illeszkedni. Shpejtim, a legfiatalabb, nagyon eleven gyerek, ezért rá fokozottan kell figyelni, viszont nagyon szeret focizni, és a korához képest elég ügyesen bővíti a labdát.

Jóformán a pékség megnyitása óta karitatív tevékenységet is folytattok, a helyi karitászcsoporttal együttműködve. Egészen pontosan miből áll ez a tevékenység?

• Az el nem adott péksüteményeket a nap végén átadjuk a karitászcsoport munkatársának, aki azután eljuttatja azokat a szegényebb sorban élőknek.

Jelenleg mi a helyzet Koszovón? Azt hallani, hogy nagy a munkanélküliség.

• Sajnos, ez igaz. A régi gyárak bezártak, a munkahelyek megszűntek. Problémát okoz az elszigeteltség is, a Szerbiával való rossz viszony, a piacok hiánya.

a Qevani család

Végül hadd tegyek egy kissé személyes hangvételű megjegyzést. Az olvasók előtt talán kevésbé ismert, hogy a koszovói albánok nagy rokonszenvvel viseltetnek a magyarok, mindenekelőtt a délvidéki magyarok iránt. Efelől jómagam akkor bizonyosodtam meg, amikor – vajdasági magyarként – katonai szolgálatomat teljesítettem a boszniai Tuzla városában 1986-ban. A laktanyában szolgáló katonák szinte fele koszovói albán volt – egy rendkívül összetartó, egymást mindenben segítő közösség. Albán katonatársaim számos alkalommal kimutatták irántam való rokonszenvüket, - magyar voltom miatt. Számomra természetesen jóleső érzés volt ezt megtapasztalni, de ugyanakkor látva a koszovóiak példás összefogását, igen fájdalmas volt szembesülnöm azzal a ténnyel, hogy mi magyarok, mennyire nem tudunk összefogni. Úgy gondolom, ha csak negyed annyi összetartás lenne bennünk, mint a koszovói albánokban, akkor messze nem ott tartanánk ahol tartunk. Honnan ez a nagy-nagy összefogás, sőt nyugodtan kimondhatjuk: testvéri szeretet köztetek?

• Nálunk ez hagyomány. Vannak íratlan szabályaink, melyeket nagyon komolyan veszünk. Viszont el kell mondjam, hogy a városokban, ahol a hagyományok nehezebben maradnak fenn, már látom a széthúzás jeleit is, de egyelőre még valóban az összetartás a jellemző ránk.

Nálunk mindenki nagycsaládban él, vigyázunk a közösségeinkre. Sok a gyerek, sokan vagyunk, és ez jó, mert így tudja fenntartani magát a társadalom. Feleségem nővére például egy olyan családban él, ahol 80-an vannak egy udvarban. És az ilyesmi egyáltalán nem ritka. A vállalkozás, melyet itt folytatok Nyergesújfalun, nem csak az enyém. Ez egy közös családi vállalkozás a testvéreimmel. Egyikük Ausztriában, másikuk Győrben vezeti az ottani üzletet, de a vállalkozás közös. Ha valaki segítségre szorul, a többiek azonnal a segítségére sietnek. Nem okozott nehézséget idős szüleimnek a gondozása sem, mert a nővéreimmel együtt velük tudtam maradni, miközben a fiútestvéreim a vállalkozást bonyolították.

Azzal kapcsolatban, amit a hadseregben szerzett élményedről mondtál, hadd tegyem hozzá: én nem voltam jugoszláv katona, mert mire hadköteles korba léptem, a koszovói albánokat már nem sorozták be a jugoszláv hadseregbe, de az idősebb barátaimtól tudom, hogy az albánokat a Vajdaság magyarul lakta területein fogadták a legszívélyesebben. Sem Horvátországban, sem Boszniában, sem Szlovéniában nem voltak olyan barátságosak irányunkban az emberek, mint a magyarok a Vajdaságban. Ez valószínűleg azért volt így, mert ugyanabban a "cipőben" járunk.

interjú készítette: Milinszki M.

Megmaradunk, ha van hitünk!

Böjte Csaba, ferences rendi szerzetes, Kolozsvárott született, 1959. január 24-én. Civilként autóvillamossági szerelőnek tanult, majd egy évig bányászként élt és dolgozott a Hargitán. Ezzel a döntéssel, akaraterejét próbára téve, lelkiekben már a papi pályára készült. A ferences rendbe 1982-ben jelentkezett. Tanulmányait Gyulafehérváron és Esztergomban végezte, mielőtt 1989-ben pappá szentelték. Több helyen eltöltött papi szolgálata után Dévára helyezték, ahol oltalmába fogadott néhány utcagyereket, és a lakatot leverve az elhagyatott és évtizedek óta üresen álló ferences kolostorba költözött, ott biztosítva szállást a gyerekek számára. A román hatóságok ellenezték ezt a lépést, és többször felszólították az épület elhagyására. Böjte atya válasza az volt, hogy a gyerekeket rakják az utcára a rendőrök. Így az épületet nem kellett elhagyniuk. Az árvákat befogadó ferences rendi szerzetesnek hamar híre ment Déván. Mára tevékenységét elismerik egész Erdélyben, Romániában és Magyarországon is. Az alapvető életfeltételeken kívül (ruha, étel, stb.) tanításukkal is foglalkozik, melybe vallási és erkölcsi nevelésük is beletartozik. Az általa létrehozott gyermekmentő szervezet célja az Erdélyben sanyarú körülmények között, sokszor az éhhalál szélén tengődő gyermekek fölkarolása. Az alábbi írás szerzője Böjte Csaba.

.....

Egy kedves vállalkozó itt Székelyföldön 15 év alatt egy kis csodát teremtett, van neki panziója, sípályája és főleg sok-sok vendége. Egy nap felhívott szomorúan, hogy nagyra nőtt fia összehalkolt és elment Amerikába... Leültünk beszélgetni és én megkérdeztem őszintén: "Mit gondolsz, ezt amit itt 15 év alatt megálmodtál, felépítettél, más országban el tudtad volna érni? Saját szájával mondta ki, hogy nem. Hát akkor miért kell nap mind nap azt mondani, hogy itt Erdélyben nem lehet eredményesen dolgozni meg nem is érdemes, mert úgyis minden hiába, meg stb., stb.

Ha a gyerekeid nap mint nap csak azt hallják, hogy nehéz, hogy nem éri meg, akkor miért ne mennének el a mi "rossz" világunkból?? Barátom némán ült, láttam, hogy érti azt amiről beszélünk. Végül is ő üzte el, a problémák folyamatos felemlegetésével magától, szépen fejlődő vállalkozásától a gyermekét.

Így igaz, de gond egy szál se - mondtam neki - most te kell vissza is édesgessed a fiadat! Ha felhívod, ha írsz neki, mindig mondd el, hogy mennyi vendég volt, hogy ma hányan lovagoltak és hogy mennyi állatot tudtál értékesíteni a saját tehéncsordádból. Nem kell bölcselkedni, valótlán dolgokkal hancegni, csak az igazat mondd ki, de azt újból és újból örömmel mondd el, mert a te örömeidnek, bizakodásodnak teremtő ereje van!!

Használt a gyógymód, a fiatal ember, mint szakács hazajött és

vezeti apja konyháját.

Igen, folyamatos félrevert harangok mellett nem lehet családot alapítani, munkát vállalni, gyereket szülni. Abba kellene hagynunk az állandó pánikolást, nyafogást, sírározást és merjük kimondani a gyerekeink, fiataljaink előtt, hogy ennyi cipőnk, ruhánk soha nem volt, és őseinknek sem volt az elmúlt ezer év alatt, és azt is mondjuk el, hogy ilyen mennyiségű élelmiszer, információ, luxuscikk soha nem volt még a Kárpát-medencében.

Nehéz a magyar ember sorsa? Igen, vagy 10-20 kilóval átlagban valóban nehezebbek vagyunk a kelleténél, és ezért kell fogyókúrázunk. Ennyi kövér ember, megműveletlen föld, leszüreteletlen almafa, megkapálatlan szőlőtőke soha nem volt itt a Kárpát-medencében! Miért sírunk? Miért üzzük el gyermekeinket, fiataljainkat falvainkból, városainkból??

A félelem, a szorongás, ha csak irreális, még akkor is mindenképp kifejti a maga pusztító hatását.

Fordítsunk rajta, s megmaradunk!

Hiszem, hogy a világ az én gondoskodó jó-ságos Istenem drága ajándéka. Biztos vagyok benne, hogy Ő vezet lépésről lépésre nagy szeretettel, de hihetetlenül biztos kézzel, ahogyan egy atya vezeti gyermekeit. És úgy gondolom, hogy most, a huszonegyedik század elején Ő bátran tovább akar vezetni bennünket.

Örömmel látok körvonalazódni egy újabb éhség-hullámot a szívünkben! Hiszem, hogy van vágy bennünk egy meghittebb, békés világ után. Vágyódunk arra, hogy szorosabban megfogjuk egymás kezét, de arra is, hogy a lelkünk ajtaján kopogtató Istent beengedjük az életünkbe. Határozottan érzek egy őszinte vágyódást az emberek szívében egy sokkal mélyebb, nyitottabb, emberhez méltóbb kapcsolatrendszer után.

Hiszem, hogy mindannyian egy új korszak, egy nagy erkölcsi, lelki forradalom előtt állunk! Nem tagadom meg a múltat, az utolsó húsz évet a maga anyagi javak iránti túlzott vágyakozásával, egyszerűen úgy érzem, hogy tápláló Istenünk az emberiség asztalára egy újabb, lelkibb, spirituálisabb fogást akar felszolgálni mindannyiunk örömeire. Bennem hihetetlen kíváncsiság, remény és bizalom van ezen újabb „fogás” iránt.

Higgyünk abban, hogy az emberiség nagy tornájában a mi generációnk által megvívandó meccset igenis megnyerhetjük. Igen, a magunk kis lépésével előbbre vihetjük a társadalmunkat, és egy tisztább, nyugodtabb, verejtékes munkánk által is szépülő világot hagyhatunk a gyermekeinkre. Olyan jó lenne, ha a múltban való nosztalgikus elmerülés helyett bátran előre néznénk, és a holnapban keresnénk a bennünket mozgató éhségre a választ.

Böjte Csaba

A belső fény erőssé tesz

- interjú a Nyergesújfalun lakó
Nagyné Weit Terézzel -

Hogy mit is jelent idősnek lenni, mindenki csak akkor tudja meg igazán, amikor maga is megöregszik. Beszélgetni az öregségről mégsem hiábavaló. Vannak dolgok, melyeket egy jó diskurzus is megvilágít. De ha csak föl-sejlik is előttünk valami az öregség titkából, már az is eredmény. Nagyné Weit Teréz régi ismerősöm. Szeretek vele beszélgetni, mert hiteles, őszinte és tisztaszívű embernek ismerem. Először arra gondoltunk, hogy a bulgáriai Várnában eltöltött gyermekkori éveiről beszélgetünk majd, és az így elkészült hanganyag szövegét tárjuk az Olvasók elé, de aztán meggondoltuk magunkat. Nem a gyermekkort, hanem az időskort választottuk eszmecserénk tárgyául.

Sokszor hallani, az öregkor olyan, mint a hajótörés. Minden menthetetlenül odavész. Ennek ellenére nem ismeretlen a szép öregkor fogalma sem. Létezik szép öregkor?

• Igen. Van szép öregkor, csak el kell tudni fogadni magunkat, az éveinkkel együtt. Az öregkor leginkább attól szép, hogy a szépre emlékezünk. Én is, ha áttekintem életemet, a szép előjön. Emlékszem a múltra, miközben elfogadom éveimet, és mindent megköszönök Istennek.

Igen, de az ember mégiscsak a jelenben él. Meglátni a jelenben a szépséget, úgy gondolom, igazi öregkori kihívás.

• Ebben segít, ha tudunk egy másik ember lelkébe betekinteni és átélni az ő helyzetét. Ha csak önmagamba nézek, akkor nem fogom tudni elfogadni az öregkort sem.

Vagyis a kitekintés rálátást ad a világra, szélesíti a látóhorizontot, és belsőleg is kitágít...

• Igen.

Tanár voltál, tanárként élted le életed nagy részét. Milyen volt a felnővekvő nemzedékkel foglalkozni?

• Számomra lételem az emberek felé fordulás. A pedagógusi pálya is abban segített, hogy az embereket szolgáljam. Tanárként igyekeztem szeretetet adni a tanítványaimnak. Lehet, hogy kinevetnek, de még most is sokszor azt álmodom, hogy tanítok. Én tanárként mutattam ki a szeretetemet. Tanárként próbáltam átadni azt a lángot, a szeretet lángját, ami így vagy úgy, mindenki bennünk pislákol. A *Mária Rádió* egyik műsorában hallottam egy szép gondolatot: Csak akkor tudjuk átadni a szeretet lángját, ha magunk is égünk, ha bennünk van a szeretet fénye. Elgondolkodtam ezen, föl is jegyeztem magamnak. Valóban, égni kell, mert csak így érdemes élni. És egyáltalán nem igaz, hogy időskorra az ember szükségszerűen kihűl. Ha tápláljuk magunkban a tüzet, a belső fény megerősödik bennünk, átsegít a nehézségeken, sőt, ez az, ami végsősoron fölismereti velünk, hogy nincs miért félni a haláltól. Igaz tehát hogy idős korban az ember leépülésnek van kitéve, és ezért fokozott odafigyelésre vágyik, de a belső fény erőssé teszi, és ez ad számára olyan többletet, amely értéket jelent a környezet számára.

Mondtad, hogy ha visszagondolsz eddigi életedre, előjönnek a szép emlékek. És a kevésbé szépek? Mindannyiunknak vannak baklövésai, rossz döntései. Ezeket utólag fel kell dolgozni...

• Persze én sem mindig azt tettem, amit tennem kellett volna. Szerencsére utóbb mindig beláttam a tévedésem, rájöttem, hogy nem nekem volt igazam. A régmúlt eseményeivel való szembenézést megkönnyíti az idő múlása. Ahogy idősödik az ember, egyre könnyebbé válik a számvetés, és ez akkor is így van, ha valaki oly nagyon hajlamos a lelkiismeret-furdalásra, mint én. És az is nagy szerencsém, hogy Isten olyan pályára küldött, ami az életem lényegét jelentette, így aztán könnyen meg tudok békélni az életemmel.

Mit jelent számodra az istenhit? Tudom, hogy sok nehézségen mentél keresztül az életben, mégis kitartasz a hited mellett, nem tagadod meg Istent.

• Sokszor nem értem Istent, de bízom benne. Amikor valami rossz történik velem, az első gondolatom az, hogy Isten jobban tudja nálam, mit miért tesz, vagy mit miért enged meg. Ilyenkor Nagy Szent Terézzel mondom: „Isten nekem elég”. És mindig megtapasztalom az Úr gondoskodó jóságát. Ha pedig Szűz Mária közbenjárását kérem, akkor szinte pillanatokon belül érkezik a segítség. Az Oltáriszentséggel rendszeresen erősítem magam, enélkül elképzelni sem tudnám az életem.

Valakitől azt hallottam, jól tesszük, ha tudatosan készülünk az öregkorra, elhatározzuk, hogy öregségünkre milyen belső tulajdonságokat alakítunk ki magunkban. Nekem megtetszett ez a gondolat, van is némi elképzelésem, milyen öregember szeretnék lenni, bár nem vagyok egészen biztos, hogy az öregkori önmagunkat előre meg lehet tervezni.

• Szerintem is készülni kell az öregkorra. Ezzel nem csak a magunk, de a nálunk fiatalabbak helyzetét is megkönnyítjük. Az idősek arra vágyanak, hogy elfogadják őket, öregségükkel, gyengeségeikkel együtt, de a fiataloknak is az a jó, ha ezt az elfogadást meg tudják valósítani. Készülni kell az öregkorra, különböző elhatározásokkal is, de közben nem szabad elfelejteni, hogy mindennek kulcsa a szeretet. Az időskorra való fölkészülés alapszabálya, hogy fiatalon is légy belátással az öregek iránt, mert ha te fiatalon elfogadod az időseket, akkor megadatik, hogy majdan téged is elfogadnak, amikor elérted az öregkort. Jézus mondja: „Legyetek irgalmasok, és akkor nektek is irgalmaznak.”

interjú készítette: Milinszki M.

Segítség az időseknek

"Ha arra kérlek, hogy hallgass meg, és te tanácsot adsz, nem teljesítetted a kérésemet.

Ha arra kérlek, hogy hallgass meg az érzéseim, és te elmagyarázod, hogy miért rossz, hogy úgy érzek, ahogy érzek, akkor rámtiportál."

(Agnes Beguin)

.....

Napjaink társadalmában, ahol megváltoztak a hagyományos szerepek és a rohamos technikai változásokhoz igazodó tudás mellett leértékelődött a tapasztalat, az idős embereknek is mind több nehézséggel kell szembenéznük: az életérzésükkel, a létbizonytalansággal, a magánnyal.

A 15 éve működő **DélUtán** telefonos lelkisegélyszolgálat az idős emberek számára mindenki előtt a meghallgatás és az együttgondolkodás, a személyes problémák megosztásának lehetőségét kínálja.

Mivel azonban a betelefonáló idősök gyakran elkeseredve és tanácstalanul állnak a különféle jogi kérdések útvesztőiben, ezért 2000-ben bevezették az ingyenes jogsegély-szolgáltatást is. A leggyakrabban elhangzó kérdések az eltartási és ajándékozási szerződésekkel, az időstthoni elhelyezéssel, a végrendelettel kapcsolatosak.

A havi egy alkalommal igénybe vehető jogi szolgáltatást a betegjogi szolgáltatás beindítása követte, majd egy évre rá az igen nagy népszerűségnek örvendő betegtanácsadás.

A szolgálat kizárólag önkéntesekkel működik: ők fogadják a telefonokat 18 és 21 óra között. A segítők jelenleg két telefonos vonalon várják a hívásokat az ország egész területéről.

A DélUtán Alapítvány 2006-ban az *Év Civil Szervezete Díjban* részesült.

A DélUtán telefonszáma: **06 80 200 866**.

A szolgálat e-mailben is elérhető a következő címen: **delutan@delutan.hu**

Az idős emberek magányából fakadó rossz érzések ellen egy kicsit mindannyian tehetünk: ismerősök, rokonok vagy egyszerű járókelők, hiszen olykor egy apró gesztus, egy jó szó vagy egy mosoly is elég ahhoz, hogy érezzük: nem vagyunk egyedül.

Apa és fia

A fiú elhatározta, hogy idős apját kiviszi az erdőbe, és ott sorsára hagyja. Ki is mentek, és amikor már jó messzire voltak a háztól, és a fiú arra készült, hogy egyedül visszafordul, megszólalt az apja: "Fiam, ne itt dobj el, mert én is itt dobtam el apámat." A fiú megállt. Gondolkodni kezdett. Ijedten gondolt arra, hogy egyszer majd a saját gyermeke is itt fogja őt ellökni magától. "Nem, ezt nem tehetem" - határozta el. Megfogta apja kezét, és együtt hazamentek.

(albán tanmese)

Az idős ember imája

*Uram, Te adj erőt, hogy bízni tudjak,
ha megbántanak, ne zokogjak.*

*Te add meg, hogy eltűnjenek, hogy hibáimmal is szeressenek.
Te erősítsd meg erőtlenségem, hogy hősként vigyem a keresztem.*

Te légy árvaságom erős támasza:

Tudom, Te vagy a gyengék gyámola.

Te őrizd meg gyengülő eszem, hogy életem nagy teher ne legyen.

Ó, adj azoknak szeretetet, akik engem körülvesznek!

Legyen szívükben jószág, irgalom, öregségemet értő szánalom.

Áldd, őrizd őket Jézusom, hogy találkozzunk Nálad egykoron.

Vezess, erősíts, oltalmaz, a végső órámon irgalmaz. Amen.

A Bibliáról - IV. rész

A III. részben a Bibliában (=Szentírásban) - mint könyvben - való eligazodást tárgyaltuk - a rövidítéseket, hivatkozásokat; és ezzel a mondattal zártuk: Olvassuk a Bibliát! Az olvasatlan Biblia olyan, mint a fáról le nem szedett érett, édes gyümölcs.

A Biblia köré egész sereg segédtudomány szerveződött az évszázadok során, akárcsak a Történelem köré. Ezeknek a tudományoknak létrejöttében szerepet kaptak az *ördög ügyvédjei* is - akik nem hittel közeledtek hozzá, hanem szétmarcangolni akaró, kemény kritikával -, ők is hozzájárultak a látás tisztulásához.

Nem részletezzük itt a segédtudományokat, de megemlítjük annak jeleként, hogy milyen sokan törődtek és sok időt fordítottak a Biblia üzenetének megértésére. Összefoglaló kézikönyvek is születtek ezekből különféle címekkel: Bibliaismereti kézikönyv; A Szentírástudomány tankönyve; A Biblia világa stb.; de ezek is 600-800 oldalasak, mert nemigen lehet rövidebbre fogni.

Néhány fontosabb segédtudomány:

A Bibliai földrajz és történelem azokkal a földrajzi területekkel és népekkel történetével foglalkozik, amelyeket a bibliai események érintettek (ókori Egyiptom, Arábia, Sínai-félsziget, Szíria, Palesztina, Fönícia, Mezopotámia, Irán, Kis-Ázsia stb.).

A Bibliai nyelvészet főképpen a héber, az arám és a görög, latin nyelvekkel foglalkozik.

Ízrael ókori művelődéstörténete nagy területet ölel fel; a test gondozásától a táplálkozás-, ruházkodás- és lakáskörülményektől az iparon, gazdaságon, kereskedelmen, művészeteken keresztül a közjogig és a vallási dolgokig...

A Bibliai régiségtudomány az épületekkel (szent sátor, templom, zsinagógák) s ezek esetleges régészeti maradványaival, továbbá a mértékrendszerekkel és pénznemekkel foglalkozik.

A Bibliai paleográfia az írás kialakulásával, annak anyagaival és eszközeivel foglalkozik, régi nyelvek szerinti bontásban.

A Bibliai idézetek kutatói a Biblián kívüli irodalmi szövegekben fellelhető bibliai idézetekkel foglalkoznak, azokat egybevetik a Biblia szövegével.

Szentírás-fordítások. Ennél érdemes egy kicsit megállnunk; tudva, hogy terjedése tekintetében mindenhová a leg-et tehetjük: a könyvek között a Bibliát fordították le a legtöbb nyelvre, a legtöbb kiadást érte meg és példányszáma is legnagyobb.

Fordításkor óhatatlanul torzul a szöveg, ha fordításból fordítanak, ezért a fordítók az eredeti szöveget igyekeztek alapul venni - kiváló nyelvismerettel.

Ami a kiadást illeti: a kézzel-másolás korában ez nehézkesen ment, hiszen a szent Könyv lemásolása egy embernek szinte élet-munkát jelentett. (A kézzel írt és könyvszerűen bekötött lapokat kódex-nek nevezzük.) Más lett a helyzet a könyvnyomtatás feltalálása (15. század közepe) után.

A héber Ószövetség görögre fordítása. Krisztus előtt a 4. században az egyiptomi Alexandria híres, nagy könyvtára be akarta szerezni a zsidók Törvénykönyvét. Ez ügyben küldöttséget menesztettek Jeruzsálembe. Eleázár főpap átadott nekik egy Tóra-példányt és 72 zsidó tudóst küldött velük Alexandriába. Ott Pharos szigetén megfelelő körülményeket biztosítottak a munkához. A 72 nyelvész /természetesen szétosztották egymás közt a szöveget/ két és fél hónap alatt végzett a fordítással. Az így kapott görög szöveget nevezték el Septuaginta-nak, azaz Hetvenes fordításnak és LXX-el jelölték. Később a Keresztény Egyházban nagy volt a tekintélye ennek a szövegnek; belőle készültek az ó-latin, a kopt, az athiops /etióp/, az örmény fordítások és egy szír fordítás is.

Palesztinából először Szíriába jutott el a kereszténység; itt görögül nem tudtak, és már a 2. század elején szír nyelvre fordították az újszövetségi iratokat (evangéliumok stb.). Az ószövetségi könyvekkel ezt már korábban megtették.

A Múlt- és a Biblia iránti tiszteletből szöveg-részletet mutatunk meg a héber- és a görög nyelvből; ezeken a nyelveken születtek a Szentíratok:

héber

גִּיב אֱוֹן אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד בְּרָאד:
אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד זִינְעֶן,
דָּעֵן אִיִּד וִיִּר שְׁעָנִיד אֲלֵעֵן
דִּיא זִיד גִּעֵנֵן אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד זִינְעֶן.
אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד אֲנִיכֶם זִינְעֶן
זִינְעֶן שְׁעָנִיד אֲנִיכֶם שְׁעָנִיד זִינְעֶן

görög

τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
καὶ ἄφεσιν ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

A következő részben megemlítünk még néhány fontosabb Biblia-fordítást, majd részletesebben a magyar fordításokat.

Kardos Mihály plébános, Tát, 2012 dec.

Összetartozunk

Tát Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete határozatban döntött arról, hogy támogatja egy a nemzeti és a táti összetartozást szimbolizáló bronz dombormű fölállítását a táti Hősök Terén. Az emlékmű nagyrészt pályázati pénzből valósulhat meg. A műalkotás, melynek elkészítésére Szervátiusz Tibor Kossuth-díjas szobrászművész kapott megbízást, a Hősök Tere fölújításának záró eleme lesz. A kompozíció ünnepélyes fölavatását ez év június 4-ére, a Nemzeti Összetartozás Napijára tervezik.

Az előző lapszámban, *Épül a védmű* című írásunkban pontatlanul fogalmaztunk, amikor ezt írtuk: *...egyes telektulajdonosok a hivatalos értékbérlés alapján tett vételi ajánlatot nem tartják a maguk számára elfogadhatónak.* Helyesen: *...egyes telektulajdonosok a terület-kisa-*

játítást bonyolító cég által elvégzettetett értékbérlés alapján tett vételi ajánlatot a maguk számára nem tartják elfogadhatónak.

A tévedésért elnézést kérünk.

Szülők, nagyszülők, házasok, leendő házasok figyelmébe ajánljuk

E lap hasábjain is szeretnénk felhívni figyelmüket egy előadássorozatra, mely a táti kultúrházban, kéthetenként, fél 5-től fél 7-ig kerül megrendezésre az esztergomi Forrásház szervezésében. Az előadások a családokat szólítják meg a legkülönbözőbb problémák kapcsán: konfliktus helyzetbe került házastársak, szülő-gyermek sérült kapcsolata stb. A meghívott előadók: pszichológus, mediátor, orvos, toxikológus. Igény szerint a gyermek felügyelet is megoldható, hogy a gyermekes, kisgyermekes szülők is el tudjanak jönni. Az előadások kapcsán felmerülő kérdésekre szívesen válaszolnak az előadók. A közérdeklődésre számot tartó témák és előadók prioritást élvezhetnek. Az előadás-tervezet 10 témát jelöl meg:

- 1) 2013. január 28: Kínál Katalin: A családon belüli konfliktus kezelése;
- 2) Pitrik Anett: Szorongás és önismeret;
- 3) Pitrik Anett: Egyedülálló szülők;
- 4) Dr. Váradi Hajnalka: Hiperaktivitás;
- 5) Molnár László Simon: Határok kijelölése;
- 6) Molnár László Simon: Értelmi intelligencia;
- 7) Pálfay Erzsébet: Életciklusok;
- 8) Pálfay Erzsébet: Béke belül és kívül;
- 9) Lilli Zoltánné: Tanulási nehézségek, zavarok;
- 10) Éberhardtné Berecz Zsuzsanna: Egészséges táplálkozással a család egészségéért.

Schönek Ági

Fiatalkorban óriási erővel tartja össze a házaspárokat a szerelem, de ha nem vigyáznak, menthetetlenül elsodródhatnak egymástól.

A Táti Porcelánbaba Klub

Engedjék meg, hogy a táti kultúrház munkatársaként és babaklub tagként bemutassam Önöknek néhány mondatban a táti porcelánbaba klubot, egy kis betekintést adjak a klub életébe.

2005-ben egy szerencsés találkozás folytán „fedeztük fel”, hogy Czibuláné Csicsmann Erzsike milyen csodálatosan élethű egyedi porcelánbabákat készít, és Kátai Ferencné Katikával még az év decemberében (Advent első hétvégéjén) megszerveztük Erzsike első önálló porcelánbaba kiállítását. Hatalmas sikere volt a településen, szájról-szájra járt a hír, hogy ezt mindenkinek látnia kell.

A hölgyek nagy többségét nagyon érdekelte az is, hogy hogyan készülnek ezek a babák. Czibuláné Erzsike felajánlotta, hogy szívesen megtanítja az érdeklődőknek a babakészítés fortélyait. Így szervezte meg Kátainé

Katika 2006-ban a TÁTI Porcelánbaba Klubot, melynek elnökének, vezetőjének választottuk.

Művészeti vezetőnk Czibuláné Cs. Erzsike, aki minden héten hétfőn nagy-nagy türelemmel, és szakértelemmel irányítja a babakészítés aprólékos munkálatait a táti kultúrházban.

Győr a Magyar Bababarátok székhelye. Egy csodálatosan szép épület, a Zichy palota ad otthont az évente megrendezésre kerülő Nemzetközi babakiállításnak, valamint az Országos baba és mackókészítési versenynek, melynek szervezője, irányítója a kezdetektől Keglovich Ferencné, a győri Zichy palota és Fesztiválközpont munkatársa a bababarátság egyesület elnöke. Czibuláné Erzsike ezeken a versenyeken számtalan díjban, elismerésben részesült, legutóbb elnyerte a gyémántkoszorús mesteri címet. Klubunk is rendre benevez erre a rangos versenyre. Kezdetben egyéni versenymunkák készültek, 2010-ben pedig egy közös kompozícióval „A Föld gyermekei,-vel indultunk, mely Életképek kategóriában I. helyezést ért el, de nagy sikere volt ennek az összeállításnak Bécsben a Collegium Hungaricum kiállításán is. 2011-ben a mese volt a megadott téma a győri versenyen, erre az alkalomra készült a „János Vitéz Tündérországbán” c. kompozíciónk, mellyel szintén elnyertük az első díjat az Életképek kategóriában. A 2012-es versenyen a táti sváb viseletet mutattuk be a „Húsvéti locsolkodás” című életképpel, - munkánk jutalma ismét első helyezés volt.

A versenyek mellett klubunknak több hazai kiállítása volt már, Székesfehérvár, Nagyvenyim, Bük, Tokodaltáró, Visegrád, Fehérvárcsurgó és természetesen Táton szinte minden évben találunk alkalmat, hogy bemutassuk legújabb alkotásainkat.

2011-ben ünnepeltük megalakulásunk 5 éves évfordulóját, ez alkalomból országos baba és mackókészítési versenyt hirdettük, melyre 66 alkotás érkezett az ország minden tájáról. A beérkezett alkotásokból kiállítást rendeztünk a táti Kultúrházban „Mesés baba- és mackóvilág” címmel, mely nagy sikert aratott a közönség körében – két hét alatt több mint ezer látogatója volt. Kátai Ferencné a klub vezetője 2012-ben a XVI. Nemzetközi Babakiállítás záróünnepségén vehette át a Bababarátság Egyesületének különdíját, hiszen az ő közreműködésével alakult meg öt évvel ezelőtt az ország első porcelánbaba klubja, és motorja volt az 5 éves jubileum alkalmából megrendezett I. Táti Baba és Mackókészítési Versenynek.

Már készülünk az idei megmérettetésre, a XVII. Országos

Baba és Mackókészítési Versenyre, mely 2013. március 23. – április 4. között kerül megrendezésre. Témául Győr város híres rendezvényét – a „Barokk esküvőt” választottuk. 2012 augusztusában már 20. alkalommal került megrendezésre ez a színvonalas rendezvény, melyen statisztikáink babaklubunk is részt vett. Nagy élvezettel viseltük a csodálatos barokk kosztümöket, kalapokat, természetesen sok ötletet kaphattunk a készülő babáink felöltöztetéséhez.

A klub tagjai: Balázs Szilárdné, Czibuláné Csicsman Erzsébet, Erdős Péterné, Kátai Ferencné, Maráz Erzsébet, Dr. Mosonyi Anna, Nemes Pálné, Németh Jánosné, Pappné Adolf Erzsébet, Saár Jánosné, Schmidt Lászlóné, Sófalvi Melinda, Szabó Mihályné, Szűcs Erzsébet, Varga Lászlóné.

Pappné Adolf Erzsébet

Van, akit érdekel, hogy mi rejlik benned

„Az Utolsókból lesznek az elsők - a szalézi csoda”. Ezt a címet viselte az a kiállítás, mely január 4-étől 31-ig volt megtekinthető a nyergesújfalui Városháza kiállítótermében, annak kapcsán, hogy a Magyar Szalézi Rendtartomány idén ünnepli századik születésnapját. (Az első szaléziak 1913 novemberében érkeztek Péli-földszentkeresztre.)

A kiállítás megnyitón elhangzott: a tárlat - játékos formában - elsősorban a fiataloknak próbálja bemutatni a szalézi lelkületet, melynek mélyén az ifjúság iránti érdeklődés áll. A szalézi jelenlét nem erőszakos. A szaléziak nem mondják magukról, hogy másképpen nem lehet. Csupán föl kínálnak egy lehetőséget. És persze örülnek, ha ez elfogadásra talál. Akinek tetszik, amit körükben megtapasztal, azt bármikor szívesen látják, visszavárják.

Maga a kiállítás címe („Utolsókból lesznek az elsők”) idézet a Szentírásból, és egyben utal arra is, hogy a szalézi tanintézmények, így az 1919-ben megnyílt nyergesújfalui iskola is - a rend szellemiségével összhangban - mindenkor céljának tekintette a nehezebb sorsú fiatalok fölkarolását. Kevesen tudják, hogy József Attila is ide járt iskolába, ha csak rövid ideig is. Azt pedig még kevesebben tudják, hogy a fiatal költőt a gyámja kispapnak szánta.

A kiállítás, ami nem is annyira kiállítás, inkább múzeum-pedagógia, a közeljövőben Magyarország több iskolájában, kollégiumában is látható lesz.

A szaléziaktól nem idegenek azok a helyek, ahol a mai fiatalok megfordulnak, - értik a nyelvüket, megértik problémáikat. Segítik őket a serdülőkor útvesztőiben, átsegítik a testi-lelki növekedés náha fájdalmas buktatóin, és elkísérik egészen a felnőtté válásig.